

سری کتاب‌های آموزشی

دوران‌دینان

مجموعه پرسش‌های تالیفی و آزمونی

بر مبنای قوانین خاص حقوق کیفری

(اعم از قوانین خاص حقوق کیفری ماهوی و قوانین خاص آیین دادرسی کیفری)

روزآمد تا آزمون ۱۴۰۱

به کوشش: دکتر شادی عظیم زاده

عضو هیأت علمی (استادیار) دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران جنوب

با همکاری: گلاویژ شیخ‌الاسلامی وطنی

دانشجوی دکتری حقوق جزا و جرم‌شناسی - واحد علوم تحقیقات تهران

با نام و یاد یگانه پروردگار

بسیار خرسندم که بعد از مدتها دغدغه‌ی آموزشی جهت دسترسی دانشجویان و داوطلبان محترمِ آزمون‌های حقوقی به مجموعه‌ای برای خودآزمایی در حوزه‌ی قوانین خاص حقوق کیفری، این اتفاق در پاییز سال ۱۳۹۹ محقق شده است. مجموعه‌ی پیش رو مشتمل است بر پرسش‌هایی که مبتنی بر قوانین خاص حقوق کیفری ماهوی و قوانین خاص آیین دادرسی کیفری، تهیه شده‌اند، تا داوطلبان آزمون‌های حقوقی، با توجه به اهمیت رویکرد طراحان این آزمون‌ها به طرح پرسش‌هایی خارج از عموماًت حقوق جزا و آیین دادرسی کیفری، بتوانند، نه تنها با محتوای این قوانین خاص آشنا شوند، بلکه توانایی خود را در پاسخگویی به این نوع پرسش‌ها ارزیابی کنند.

در این مجموعه؛ ده‌ها قانون خاص مبنای طرح پرسش‌ها قرار گرفته‌اند که نشأت گرفته از مهم‌ترین برخورد افتراقی قانون‌گذار محترم با برخی جرایم، مجازات‌ها و آیین دادرسی کیفری ویژه می باشند. در کنار بسیاری از این قوانین، اگر آیین‌نامه اجرایی یا شیوه‌نامه و دستورالعملی نیز حائز اهمیت بوده است، آن نیز لحاظ شده و موضوع پرسش‌ها بوده‌اند. پرسش‌ها بر اساس ترتیب سنوات تصویب قوانین خاص از گذشته تا اکنون گردآوری شده و نظم یافته‌اند. خواننده محترم با مراجعه به فهرست کتاب می‌تواند بر اساس تاریخ تصویب مقرر، هم به پرسش‌های آن مقرر و هم در صورت اهمیت، به پرسش‌های مربوط به بخشنامه یا آیین‌نامه اجرایی آن مراجعه کند. در این مجموعه در کنار پرسش‌های تالیفی، اگر از قانون خاص مورد بحث، پرسشی در آزمون‌های وکالت، قضاوت، سردفتری، مشاوران حقوقی، کارشناسی ارشد و دکتری از سال ۱۳۹۲ تا کنون طرح شده است، با رعایت اولویت و با رعایت ترتیب سنوات طرح پرسش‌ها، آن موارد نیز در هر بند مربوط به قوانین خاص خود درج شده‌اند و بنابراین داوطلب نه تنها در مورد قوانین خاص

مقدمه مولف؛

.....
جزایی یا قوانین خاص آیین دادرسی کیفری می تواند به نمونه پرسش‌های آزمون‌های استاندارد دسترسی داشته باشد، بلکه با پرسش‌های تالیفی و شبیه سازی شده نیز توانایی خود را ارزیابی خواهد کرد.

در پایان ضمن سپاس از تلاش‌های سرکار خانم گلاویز شیخ الاسلامی وطنی دانشجوی دکتری حقوق کیفری و جرم شناسی دانشگاه آزاد اسلامی؛ واحد علوم تحقیقات تهران، که در تهیه این مجموعه نهایت مساعدت را داشته‌اند، از جناب آقای قاسم حسین آبادی، مسئول محترم موسسه آموزش عالی و انتشارات دوراندیشان و همکاران عزیزشان در آن مجموعه که در تولید و نشر این کتاب، بنده را همانند همیشه یاری کرده‌اند، قدردانی کرده و امیدوارم این کتاب در کنار سایر مجموعه‌های آموزشی حقوق کیفری انتشارات دوراندیشان بتواند برای داوطلبان بزرگوار مثمر ثمرقرار گیرد.

با بهترین آرزوها / شادی عظیم زاده - پاییز ۱۳۹۹

شماره صفحه	تاریخ تصویب	عنوان قوانین موضوع پرسش‌ها به ترتیب سنوات تصویب
۱۱	مصوب ۱۳۰۷/۰۵/۰۳	۱. قانون مجازات اشخاصی که برای بردن مال غیر تباخی می‌کنند
۱۳	مصوب ۱۳۰۸/۰۱/۰۵	۲. قانون مجازات راجع به انتقال مال غیر
۲۰	مصوب ۱۳۰۸/۰۲/۳۱	۳. قانون مجازات اشخاصی که مال غیر را به عوض مال خود معرفی می‌نمایند
۲۲	مصوب ۱۳۰۹/۰۷/۱۴	۴. مقررات کیفری از قانون تصدیق انحصار وراثت
۲۴	مصوب ۱۳۱۰/۱۲/۲۶	۵. مقررات کیفری از قانون ثبت اسناد و املاک
۳۱	مصوب ۱۳۱۱/۰۲/۱۳	۶. مقررات کیفری از قانون تجارت
	مصوب ۱۳۴۷/۱۲/۲۴	لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت
۳۳	مصوب ۱۳۱۳/۰۴/۲۴	۷. مقررات کیفری از قانون تعیین آبهای ساحلی و منطقه نظارت دولت در دریاها
	با آخرین اصلاحات ۱۳۳۸/۰۱/۲۲	
۳۴	مصوب ۱۳۱۵/۰۹/۲۹	۸. قانون مجازات اعمال نفوذ بر خلاف حق و مقررات قانونی
۳۵	مصوب ۱۳۱۵/۱۱/۲۵	۹. مقررات کیفری از قانون وکالت
	با آخرین اصلاحات ۱۳۶۱/۱۲/۲۶	
۳۷	مصوب ۱۳۲۸/۰۵/۰۱	۱۰. مقررات کیفری از قانون هواپیمایی کشوری
	با آخرین اصلاحات ۱۳۶۷/۰۱/۲۵	
۴۰	مصوب ۱۳۳۴/۰۲/۲۹	۱۱. قانون مربوط به مقررات امور پزشکی، دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی
۴۲	مصوب ۱۳۳۹/۰۲/۱۴	۱۲. قانون راجع به استرداد مجرمین
	مصوب ۱۳۹۲/۰۳/۱۲	دستورالعمل راجع به استرداد مجرمین و معاضدت قضایی بین‌المللی
۴۶	مصوب ۱۳۴۳/۰۶/۲۹	۱۳. مقررات کیفری از قانون دریایی
	با آخرین اصلاحات ۱۳۹۱/۰۸/۱۶	
۴۷	مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۱۱	۱۴. مقررات کیفری از قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان
	با آخرین اصلاحات ۱۳۸۹/۰۵/۳۱	
۴۹	مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۴	۱۵. قانون مجازات اخلاص کنندگان در امنیت پرواز هواپیما و خرابکاری در وسایل و تأسیسات هواپیمایی
۵۱	مصوب ۱۳۵۴/۰۲/۰۵	۱۶. قانون مجازات خودداری از کمک به مصادومین و رفع مخاطرات جانی
۵۳	مصوب ۱۳۵۵/۰۴/۱۶	۱۷. قانون صدور چک
	با آخرین اصلاحات ۱۳۹۷/۰۸/۱۳	
۶۰	مصوب ۱۳۵۸/۰۸/۲۴	۱۸. مقررات کیفری از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
	با آخرین اصلاحات ۱۳۶۸/۰۵/۰۶	

۶۵	مصوب ۱۳۶۳/۰۵/۱۷ با آخرین اصلاحات ۱۳۹۸/۱۱/۰۱	۱۹. قانون نحوه اجرای اصل ۴۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
۶۷	مصوب ۱۳۶۷/۰۷/۱۴	۲۰. قانون مجازات عبوردهندگان اشخاص غیر مجاز از مرزهای کشور و اصلاح بعضی از مواد قانون گذرنامه و قانون ورود و اقامت اتباع خارجه در ایران
۶۸	مصوب ۱۳۶۷/۰۸/۰۳ با آخرین اصلاحات ۱۳۹۶/۰۷/۱۲	۲۱. قانون مبارزه با مواد مخدر و مواد روان گردان
۷۳	مصوب ۱۳۶۷/۰۹/۱۵	۲۲. قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری
۸۴	مصوب ۱۳۶۷/۱۲/۲۳ با آخرین اصلاحات ۱۳۹۰/۰۴/۰۸	۲۳. قانون تعزیرات حکومتی
۸۵	مصوب ۱۳۶۹/۰۵/۱۴ با آخرین اصلاحات ۱۳۹۰/۰۸/۱۱	۲۴. آیین نامه دادسراها و دادگاههای ویژه روحانیت
۸۸	مصوب ۱۳۶۹/۰۹/۱۹ با آخرین اصلاحات ۱۳۸۴/۱۰/۱۴	۲۵. قانون مجازات اخلاالگران در نظام اقتصادی کشور
۹۲	مصوب ۱۳۷۱/۱۰/۰۱	۲۶. مقررات کیفری از قانون حمایت قضایی از بسیج
	مصوب ۱۳۷۲/۰۳/۳۰	آیین نامه اجرایی قانون حمایت قضایی از بسیج
۹۴	مصوب ۱۳۷۲/۰۱/۳۱	۲۷. مقررات کیفری از قانون مناطق دریایی جمهوری اسلامی ایران در خلیج فارس و دریای عمان
۹۵	مصوب ۱۳۷۲/۰۹/۰۷	۲۸. قانون رسیدگی به تخلفات اداری
۹۷	مصوب ۱۳۷۳/۱۱/۲۳	۲۹. قانون ممنوعیت بکارگیری تجهیزات دریافت از ماهواره
	مصوب ۱۳۷۴/۰۱/۰۹	آیین نامه اجرایی قانون ممنوعیت بکارگیری تجهیزات دریافت از ماهواره
۹۹	مصوب ۱۳۷۹/۰۱/۳۰ با آخرین اصلاحات ۱۳۸۸/۰۹/۰۸	۳۰. مقررات کیفری از قانون مطبوعات
۱۰۱	مصوب ۱۳۸۰/۰۲/۰۳	۳۱. قانون ممنوعیت بازداشت کسانی که مصدومین را به مراکز درمانی منتقل می‌نمایند
۱۰۲	مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۰۹	۳۲. قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح
	مصوب ۱۳۹۳/۰۷/۰۸	بخش هشتم از قانون آیین دادرسی کیفری ناظر بر آیین دادرسی جرایم نیروهای مسلح
۱۱۳	مصوب ۱۳۸۳/۰۲/۱۵	۳۳. قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی
۱۱۵	مصوب ۱۳۸۳/۰۴/۲۸	۳۴. قانون مبارزه با قاچاق انسان
۱۱۷	مصوب ۱۳۸۴/۰۳/۱۰	۳۵. قانون سقط درمانی
۱۱۹	مصوب ۱۳۸۶/۱۰/۱۶	۳۶. قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت‌های غیرمجاز می‌نمایند

۱۲۳	مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۰۲ با آخرین اصلاحات ۱۳۹۷/۱۰/۱۵	۳۷. قانون مبارزه با پولشویی
	مصوب ۱۳۸۸/۰۹/۱۱ با آخرین اصلاحات ۱۳۹۵/۱۱/۱۰	آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی
۱۳۱	مصوب ۱۳۸۷/۰۹/۱۲	۳۸. آیین نامه کمیسیون عفو و تخفیف مجازات محکومین
۱۳۴	مصوب ۱۳۸۷/۱۱/۰۶	۳۹. مقررات کیفری از قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات
	مصوب ۱۳۹۳/۰۸/۲۱	آیین نامه اجرایی قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات
۱۳۶	مصوب ۱۳۸۸/۰۳/۰۵	۴۰. قانون جرایم رایانه‌ای
۱۴۶	مصوب ۱۳۸۸/۰۷/۱۵ با آخرین اصلاحات ۱۳۹۲/۰۶/۱۲	۴۱. قانون حمایت از حقوق مصرف کنندگان
۱۴۷	مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۱۶	۴۲. قانون مجازات استفاده غیرمجاز از عناوین علمی
۱۴۹	مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۰۸ با آخرین اصلاحات ۱۳۹۶/۰۴/۲۵	۴۳. قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی
۱۵۲	مصوب ۱۳۹۰/۰۶/۰۷	۴۴. قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و دارندگان سلاح و مهمات غیرمجاز
۱۵۵	مصوب ۱۳۹۰/۰۷/۱۷	۴۵. قانون نظارت بر رفتار قضات
	مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۲۵	آیین نامه اجرایی قانون نظارت بر رفتار قضات
۱۶۱	مصوب ۱۳۹۰/۰۸/۰۷	۴۶. قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد
۱۶۳	مصوب ۱۳۹۱/۱۲/۰۱	۴۷. مقررات کیفری از قانون حمایت خانواده
۱۶۷	مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۰۳ با آخرین اصلاحات ۱۳۹۴/۰۷/۲۱	۴۸. قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز
۱۷۳	مصوب ۱۳۹۳/۰۵/۱۲	۴۹. آیین نامه جمع آوری و استناد پذیری ادله الکترونیکی
۱۷۵	مصوب ۱۳۹۳/۰۶/۰۵	۵۰. آیین نامه اجرایی ماده (۷۹) قانون مجازات اسلامی (خدمات اجتماعی رایگان)
۱۷۷	مصوب ۱۳۹۳/۱۱/۲۶	۵۱. آیین نامه راجع به نحوه اجرای مجازاتهای تکمیلی موضوع ماده (۲۳) قانون مجازات اسلامی
۱۷۹	مصوب ۱۳۹۴/۰۱/۲۳	۵۲. قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر
۱۸۳	مصوب ۱۳۹۴/۰۳/۲۳	۵۳. قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی
۱۸۵	مصوب ۱۳۹۴/۰۶/۲۱	۵۴. قانون پیشگیری از وقوع جرم
۱۸۷	مصوب ۱۳۹۴/۰۹/۰۸	۵۵. آیین نامه میانجی‌گری در امور کیفری
۱۹۱	مصوب ۱۳۹۴/۰۹/۱۶	۵۶. قانون شوراهای حل اختلاف
	مصوب ۱۳۹۵/۱۰/۰۴	آیین نامه اجرایی قانون شوراهای حل اختلاف
	مصوب ۱۳۹۸/۰۵/۲۸	بخشنامه شورای حل اختلاف

	مصوب ۱۳۹۸/۰۵/۲۸	بخشنامه شورای حل اختلاف
۱۹۹	مصوب ۱۳۹۴/۱۱/۱۳ با آخرین اصلاحات ۱۳۹۷/۰۴/۳۱	۵۷. قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم
	مصوب ۱۳۹۶/۰۸/۷	آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم
۲۰۵	مصوب ۱۳۹۵/۰۱/۲۲	۵۸. آیین نامه شیوه اجرای قراردادهای نظارت و تأمین قضایی
۲۰۶	مصوب ۱۳۹۵/۰۲/۲۰	۵۹. قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه
۲۰۸	مصوب ۱۳۹۵/۰۲/۲۰	۶۰. قانون جرم سیاسی
۲۱۳	مصوب ۱۳۹۵/۱۰/۰۱	۶۱. آیین نامه شیوه رسیدگی و اجرای آرای کمیسیون های استانی و ملی جبران خسارت ناشی از بازداشت
۲۱۵	مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۲۴	۶۲. آیین نامه اجرایی شیوه استقرار و اجرای وظایف معاونت اجرای احکام کیفری یا واحدی از آن در زندان ها و موسسات کیفری
۲۱۶	مصوب ۱۳۹۶/۰۳/۱۰	۶۳. قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز از آب، برق، تلفن، فاضلاب و گاز
	مصوب ۱۳۹۷/۰۵/۲۸	آیین نامه اجرایی قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز از آب، برق، تلفن، فاضلاب و گاز
۲۲۰	مصوب ۱۳۹۶/۰۵/۳۱	۶۴. قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی
	مصوب ۱۳۹۸/۰۵/۳۰	آیین نامه اجرایی قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی
۲۲۲	مصوب ۱۳۹۷/۰۴/۱۰	۶۵. آیین نامه اجرایی مراقبت های الکترونیکی
	مصوب ۱۳۹۸/۰۴/۰۲	دستورالعمل واکنداری بخش فنی مراقبت الکترونیکی زندانیان
۲۲۴	مصوب ۱۳۹۸/۰۲/۰۳	۶۶. آیین نامه نحوه اجرای قرار تعلیق اجرای مجازات، آزادی مشروط، قرار تعویق صدور حکم، نظام نیمه آزادی و آزادی تحت نظارت سامانه های الکترونیکی و جایگزین های حبس
۲۲۸	مصوب ۱۳۹۸/۰۲/۲۸	۶۷. آیین نامه شیوه تشکیل شعب تخصصی مراجع قضایی
	مصوب ۱۳۹۸/۰۵/۱۳	دستورالعمل تشکیل مجتمع تخصصی ویژه رسیدگی به جرایم اقتصادی تهران
۲۳۲	مصوب ۱۳۹۸/۰۲/۲۶	۶۸. آیین نامه نحوه اجرای احکام حدود، سلب حیات، قطع عضو، قصاص نفس و عضو و جرح، دیات، شلاق، تبعید، نفی بلد، اقامت اجباری و منع از اقامت در محل یا محل های معین
۲۴۳	مصوب ۱۳۹۸/۰۵/۳۱	۶۹. دستورالعمل ساماندهی زندانیان و کاهش جمعیت کیفری زندان ها
۲۴۴	مصوب ۱۳۹۸/۰۷/۲۱	۷۰. قانون تشدید مجازات اسید پاشی و حمایت از بزه دیدگان
۲۴۸	مصوب ۱۳۹۹/۰۲/۲۳	۷۱. قانون کاهش مجازات حبس تعزیری
۲۶۵	مصوب ۱۳۹۹/۰۲/۲۳	۷۲. قانون حمایت از کودکان و نوجوانان
۲۷۰	مصوب ۱۳۹۹/۰۲/۲۹	۷۳. قانون مقابله با اقدامات خصمانه رژیم صهیونیستی علیه صلح و امنیت
۲۷۱	مصوب ۱۴۰۱/۰۴/۳۰	۷۳. آزمون و کالت ۱۴۰۰

قانون مجازات اشخاصی که برای بردن مال غیر تبانی می کنند؛

مصوب ۱۳۰۷/۵/۳

پرسش ها

۱. شخصی به قصد تضییع حقوق خواهان، با خواننده دعوا تبانی می کند و به عنوان ثالث، وارد دعوا می شود. کدام مورد در خصوص اقدام آنان صحیح است؟
 - (۱) عمل هر دو کلاهبرداری است.
 - (۲) عمل هر دو فاقد وصف کیفری است.
 - (۳) عمل هر دو، شروع به کلاهبرداری است.
 - (۴) عمل وارد ثالث، شروع به کلاهبرداری و عمل خواننده، معاونت در آن است.
۲. شخصی بر دعوای مطروحه میان دو نفر به عنوان ثالث ورود می کند، این امر که با تبانی قبلی وی با یکی از اصحاب دعوا و برای بردن مال طرف دیگر بوده است، چه مجازاتی را در بردارد؟
 - (۱) کلاهبرداری
 - (۲) خیانت در امانت
 - (۳) در حکم کلاهبرداری.
 - (۴) واجد وصف کیفری در قانون مجازات نمی باشد.
۳. امیر علی عالماً و عامداً و در اثر تبانی با محمد، ملکی را که با سند عادی متعلق به همسر محمد می باشد با سند سازی در جرگه‌ی اموال محمد قرار می دهد تا بتواند متعاقباً با طرح دعوای صوری علیه محمد، اقدام به ثبت سند رسمی به نام خود نماید. امیر علی و محمد به چه مجازاتی محکوم می شوند؟
 - (۱) تبانی برای بردن مال متعلق به غیر (۲) جعل و استفاده از سند مجعول
 - (۳) کلاهبرداری
 - (۴) جعل و تبانی برای بردن مال غیر
۴. مجازات جرم تبانی برای بردن مال غیر؛
 - (۱) غیرقابل تعلیق اجرا و غیرقابل گذشت می باشد.
 - (۲) غیرقابل تعلیق اجرا است ولی قابل گذشت می باشد.
 - (۳) قابل تعلیق اجرا می باشد و در صورتیکه دارای بزه دیده معین باشد قابل گذشت است.
 - (۴) قابل تعلیق اجرا است ولی غیرقابل گذشت می باشد.

پاسخ‌ها

۱. گزینه ۱ صحیح است. ر.ک به ماده ۲ قانون مجازات اشخاصی که برای بردن مال غیر تبانی می‌کنند مصوب ۱۳۰۷؛ «اشخاصی که به عنوان شخص ثالث در دعوایی وارد شده یا به عنوان شخص ثالث بر حکمی اعتراض کرده یا بر محکوم به حکمی مستقیماً اقامه دعوی نمایند و این اقدامات آنها ناشی از تبانی با یکی از اصحاب دعوی برای بردن مال یا تضييع حق طرف دیگر دعوی باشد کلاهبردار محسوب و علاوه بر تادیه خسارات وارده به مجازات کلاهبرداری محکوم خواهند بود. تبانی هر یک از طرفین دعوای اصلی با اشخاص فوق نیز در حکم کلاهبرداری است و مرتکب به مجازات مذکوره محکوم می‌گردد.»

۲. گزینه ۳ صحیح است. ر.ک به ماده ۲ قانون مجازات اشخاصی که برای بردن مال غیر تبانی می‌کنند مصوب ۱۳۰۷.

۳. گزینه ۳ صحیح می‌باشد. ر.ک به ماده ۱ قانون مجازات اشخاصی که برای بردن مال غیر تبانی می‌کنند مصوب ۱۳۰۷؛ «هرگاه اشخاصی با یکدیگر تبانی کرده و برای بردن مالی که متعلق به غیر است بر همدیگر اقامه دعوی نمایند این اقدام آنها جزء تشبیه به وسایل متقلبانه برای بردن مال دیگری که به موجب ماده ۲۳۸ قانون مجازات عمومی (مجازات کلاهبرداری) پیش‌بینی شده است محسوب و به مجازات مندرجه در ماده مزبوره محکوم خواهند شد.»

۴. گزینه ۳ صحیح می‌باشد. ر.ک به مواد ۷ و ۱۱ قانون کاهش مجازات حبس تعزیری مصوب ۱۳۹۹؛ «ماده ۷- یک تبصره به شرح زیر به ماده (۴۷) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ الحاق می‌شود: تبصره- در جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی کشور در صورت همکاری مؤثر مرتکب در کشف جرم و شناسایی سایر متهمان، تعلیق بخشی از مجازات بلامانع است. همچنین تعلیق مجازات جرایم علیه عفت عمومی (به جز جرایم موضوع مواد (۶۳۹) و (۶۴۰) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده مصوب ۱۳۷۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی) و کلاهبرداری و کلیه جرایم در حکم کلاهبرداری و جرایمی که مجازات کلاهبرداری درباره آنها مقرر شده یا طبق قانون کلاهبرداری محسوب می‌شود و شروع به جرایم مقرر در این تبصره، بلامانع است. رعایت ماده (۴۶) این قانون در خصوص این تبصره الزامی است.

ماده ۱۱- ماده (۱۰۴) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می‌شود: ماده ۱۰۴- علاوه بر جرایم تعزیری مندرج در کتاب دیات و فصل حدّ قذف این قانون و جرایمی که به موجب قوانین خاص قابل گذشت می‌باشند... کلیه جرایم در حکم کلاهبرداری و جرایمی که مجازات کلاهبرداری درباره آنها مقرر شده یا طبق قانون کلاهبرداری محسوب می‌شود در صورت داشتن بزه دیده... قابل گذشت است.»

قانون مجازات راجع به انتقال مال غیر؛

مصوب ۱۳۰۸/۱/۵

پرسش‌ها

۵. شخصی از روی سوءنیت خودروی متعلق به دیگری را به شخص ثالثی که از عدم مالکیت انتقال دهنده آگاه است، انتقال می‌دهد. مالک سه ماه پس از مطلع شدن از این انتقال، انتقال گیرنده را از این انتقال آگاه می‌سازد، کدام یک از سه شخص دخیل در ماجرا مجرم محسوب می‌شوند؛

- (۱) انتقال دهنده و انتقال گیرنده. (۲) انتقال دهنده و مالک خودرو. (قضاوت ۱۳۸۰)
 (۳) انتقال گیرنده و مالک خودرو. (۴) هر سه نفر.

۶. مجازات کدام مورد از جرایم زیر، مجازات کلاهبرداری است؟ (مشاوران حقوقی ۱۳۸۰)

- (۱) انتقال مال غیر. (۲) تقلب در ازدواج.
 (۳) معامله معارض. (۴) هر سه مورد.

۷. شخص الف اتومبیل متعلق به ب را در مرداد ماه ۱۳۸۲، به دیگری منتقل می‌کند. ب بلافاصله از موضوع مطلع می‌شود و در اسفند همان سال به منتقل‌آلیه مراجعه و اتومبیلش را مطالبه می‌کند. عناوین اتهامی الف و ب چیست؟ (مشاوران حقوقی ۱۳۸۳)

- (۱) فقط کلاهبرداری از سوی الف.
 (۲) به ترتیب، کلاهبرداری و معاونت در آن.
 (۳) خیانت در امانت از سوی هر دو نفر.
 (۴) هیچ یک جرمی انجام نداده اند.

۸. شخصی ملک خود را با سند عادی به دیگری منتقل می‌کند سپس همان ملک را با تفویض وکالت به ثالث می‌فروشد، شخص ثالث به استناد وکالت مذکور، ملک را به صورت رسمی به خود منتقل می‌کند، اقدام وی؛ (وکالت ۱۳۸۹)

- (۱) کلاهبرداری است. (۲) انتقال مال غیر است.
 (۳) معامله معارض است. (۴) فاقد وصف جزایی است.

۹. اگر کسی سند خانه اش را به دیگری داده و به او وکالت دهد که آن را اجاره دهد ولی وکیل خانه را بفروشد؛

(وکالت ۱۳۹۲)

- ۱) عمل او خیانت در امانت است.
- ۲) عمل او انتقال مال غیر است.
- ۳) عمل او کلاهبرداری نسبت به خریدار است.
- ۴) عمل او فاقد وصف مجرمانه و فقط موجب مسئولیت مدنی است.

۱۰. الف ساختمان مسکونی متعلق به ب را به عنوان مال متعلق به خود، به شخص ج می‌فروشد این اقدام حائز کدام عنوان جزایی است؟

(وکالت ۱۳۹۵)

- ۱) کلاهبرداری، فقط.
- ۲) انتقال مال غیر، فقط.
- ۳) کلاهبرداری و انتقال مال غیر.
- ۴) معامله معارض، فقط.

۱۱. «الف» دستگاه موبایلی را به «ب» در قبال یک میلیون تومان می‌فروشد و فروشنده تعهد می‌کند که فردا دستگاه را به قبض «ب» بدهد. «الف» پیش از تحویل دستگاه موبایل، آن را مجدداً به قیمتی بالاتر به «ج» می‌فروشد. «الف» مرتکب چه جرمی شده است؟ (کارشناسی ارشد ۱۳۹۶)

- ۱) معامله معارض
- ۲) تحصیل مال از طریق نامشروع
- ۳) هیچ جرمی
- ۴) انتقال مال غیر

۱۲. فردی که اتومبیل خود را سابقاً با سند رسمی فروخته، برای بار دوم آن را با سند عادی به فرد دیگری می‌فروشد؛ عمل مرتکب؛

(وکالت ۱۳۹۸)

- ۱) کلاهبرداری است.
- ۲) معامله معارض است.
- ۳) تصرف عدوانی است.
- ۴) انتقال مال غیر است.

۱۳. الف مال متعلق به ب را فروخته است، ب با علم به موضوع، مالکیت خود را در فرجه قانونی به خریدار اطلاع نداده و پس از انقضای فرجه مذکور علیه او طرح دعوا کرده است. کدام مورد درباره وصف رفتار ب، صحیح است؟ (وکالت ۱۳۹۸)

- ۱) وصف جزایی ندارد.
- ۲) معاونت در تحصیل مال از طریق نامشروع.
- ۳) معاونت در کلاهبرداری.
- ۴) مشارکت در کلاهبرداری.

۱۴. احسان ملک خود را با سند رسمی به بی‌تا اجاره داده و همان ملک را با سند عادی به جواد برای همان مدت اجاره می‌دهد. سپس با مال الاجاره اخذ شده از جواد، مبادرت به خرید یک گوشی تلفن همراه کرده و آن را به همسر خود هدیه می‌دهد. احسان مرتکب چه جرایمی شده است؟ (مشاوران حقوقی ۱۳۹۸)

- (۱) انتقال منافع غیر و پولشویی
 (۲) معامله معارض و پولشویی
 (۳) انتقال مال غیر و کلاهبرداری
 (۴) معامله معارض و کلاهبرداری

۱۵. در مورد انتقال مال غیر کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) جرم انتقال مال غیر، اگر موضوع جرم بیش از صد میلیون ریال باشد غیر قابل تعلیق اجرای مجازات است.
 (۲) جرم انتقال مال غیر، قابل تعلیق اجرای مجازات است.
 (۳) جرم انتقال مال غیر، اگر موضوع جرم بیش از یک میلیارد ریال باشد غیر قابل تعلیق اجرای مجازات است.
 (۴) جرم انتقال مال غیر، در هر صورت غیر قابل اجرای مجازات است.

۱۶. جرم انتقال مال غیر در چه صورت قابل گذشت است؟

- (۱) در هیچ صورت.
 (۲) اگر دارای بزه دیده معین باشد.
 (۳) اگر موضوع جرم کمتر از یک میلیارد ریال باشد.
 (۴) اگر موضوع جرم کمتر از یک میلیون ریال باشد و مجرم فاقد سابقه کیفری موثر باشد.

۱۷. اگر جرم انتقال مال غیر در حکم کلاهبرداری با مبلغ کمتر از یک میلیارد ریال، از طرف شاکی خصوصی مورد تعقیب قرار گیرد، مجازات قابل حکم برای این جرم را تعیین کنید.

- (۱) شش ماه تا سه سال و شش ماه.
 (۲) یک سال تا هفت سال.
 (۳) حداقل یک سال.
 (۴) شش ماه تا هفت سال.

پاسخ‌ها

۵. گزینه ۴ صحیح است. ر.ک به ماده ۱ قانون مجازات راجع به انتقال مال غیر مصوب ۱۳۰۸؛ «کسی که مال غیر را با علم به اینکه مال غیر است به نحوی از انحاء عیناً یا منفعتاً بدون مجوز قانونی به دیگری منتقل کند کلاهبردار محسوب و مطابق ماده ۲۳۸ قانون مجازات عمومی (مجازات کلاهبرداری) محکوم می‌شود و همچنین است، انتقال‌گیرنده که در حین معامله عالم به عدم مالکیت انتقال دهنده باشد. اگر مالک از وقوع معامله مطلع شده و تا یک ماه پس از حصول اطلاع اظهاریه برای ابلاغ به انتقال‌گیرنده و مطلع کردن او از مالکیت خود به اداره ثبت اسناد یا دفتر بدایت یا صلحیه یا یکی از دوائر دیگر دولتی تسلیم نماید معاون جرم محسوب خواهد شد.»

۶. گزینه ۱ صحیح است. مستند به ماده ۱ قانون مجازات راجع به انتقال مال غیر مصوب ۱۳۰۸ و رأی وحدت رویه ی شماره ۵۹۴ مورخ ۱۳۷۳/۹/۱ هیأت عمومی دیوانعالی کشور؛ «نظر به این که ماده ۱ قانون مجازات راجع به انتقال مال غیر مصوب ۱۳۰۸، انتقال‌دهندگان مال غیر را کلاهبردار محسوب کرده و مجازات کلاهبرداری را در تاریخ تصویب آن قانون ماده ۲۳۸ قانون مجازات عمومی معین نموده بود و با تصویب قانون تعزیرات اسلامی مصوب ۱۳۶۲ ماده ۱۱۶ قانون تعزیرات از حیث تعیین مجازات کلاهبردار جایگزین قانون سابق و سپس طبق ماده یک قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷ مجازات کلاهبرداری تشدید و برابر ماده ۸ همان قانون کلیه مقررات مغایر با قانون مزبور لغو گردیده است لذا جرایمی که به موجب قانون کلاهبرداری محسوب شود از حیث تعیین کیفر مشمول قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷ بوده و رأی شعبه چهارم دیوانعالی کشور که با این نظر مطابقت دارد صحیح تشخیص می‌شود. این رأی بر طبق ماده واحده قانون وحدت رویه قضایی مصوب ۱۳۲۸ برای دادگاه‌ها و شعب دیوانعالی کشور در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.» همچنین جرم تدلیس در نکاح موضوع ماده ۶۴۷ قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) مصوب ۱۳۷۵ و جرم معامله معارض موضوع ماده ۱۱۷ قانون ثبت هر کدام دارای ضمانت اجرای مستقل می‌باشند.

۷. گزینه ۲ صحیح است. ر.ک به ماده ۱ قانون مجازات راجع به انتقال مال غیر مصوب ۱۳۰۸.

۸. گزینه ۲ صحیح است. ر.ک به ماده ۱ قانون مجازات راجع به انتقال مال غیر مصوب ۱۳۰۸؛ «کسی که مال غیر را با علم به اینکه مال غیر است به نحوی از انحاء عیناً یا منفعتاً بدون مجوز قانونی به دیگری منتقل کند کلاهبردار محسوب و مطابق ماده ۲۳۸ قانون مجازات عمومی (مجازات کلاهبرداری)

محکوم می‌شود و همچنین است، انتقال‌گیرنده که در حین معامله عالم به عدم مالکیت انتقال دهنده باشد. اگر مالک از وقوع معامله مطلع شده و تا یک ماه پس از حصول اطلاع اظهاریه برای ابلاغ به انتقال‌گیرنده و مطلع کردن او از مالکیت خود به اداره ثبت اسناد یا دفتر بدایت یا صلحیه یا یکی از دوائر دیگر دولتی تسلیم ننماید معاون جرم محسوب خواهد شد.» این نکته حائز اهمیت است که به استناد بند الف ماده ۴۷ قانون ثبت، در مورد کلیه عقود و معاملات راجع به عین یا منافع اموال غیرمنقول که در دفتر املاک ثبت نشده، در نقاطی که اداره ثبت موجود است، ثبت اسناد اجباری است. لذا رأی وحدت رویه شماره ۴۳ مورخ ۱۳۵۱/۸/۱۰ هیأت عمومی دیوانعالی کشور بیان داشته است: «نظر به اینکه شرط تحقق بزه مشمول ماده ۱۱۷ ق. ثبت (معامله معارض) قابلیت تعارض در معامله یا تعهد نسبت به یک مال می‌باشد و در نقاطی که ثبت سند رسمی اسناد، مربوط به عقود و معاملات اموال غیرمنقول به موجب بند اول ماده ۴۷ ق. ثبت اجباری است و سند عادی راجع به معامله آن اموال طبق ماده ۴۸ ق. ثبت در هیچ یک از ادارات و محاکم پذیرفته نشده و قابلیت تعارض با سند رسمی را نخواهد داشت، بنابراین چنانچه کسی در این قبیل نقاط با وجود اجباری بودن ثبت سند رسمی اسناد، قبلاً معامله‌ای نسبت به همان مال غیرمنقول به وسیله سند عادی انجام دهد و سپس به موجب سند رسمی معامله‌ای معارض با معامله اول در مورد همان مال واقع سازد عمل او از مصادیق ماده ۱۱۷ ق. ثبت اسناد (معامله معارض) نخواهد بود، بلکه ممکن است بر فرض احراز سوءنیت با ماده کیفری دیگری قابل انطباق باشد.»

در پرسش موردنظر نیز ابتدا ملک (مال غیرمنقول) با سند عادی منتقل می‌شود و متعاقباً آن فرد همان ملک را با وکالتنامه به ثالث می‌فروشد اعم از اینکه وکالتنامه رسمی یا عادی بوده باشد، ملک در انتقال اول با سند عادی بوده که قابلیت تعارض با انتقال‌های بعدی را که با سند رسمی واقع شوند نخواهد داشت و بنابراین موضوع از شمول معامله معارض خارج شده و صرفاً به عنوان جرم انتقال مال غیر در حکم کلاهبرداری قرار می‌گیرد.

۹. گزینه ۱ صحیح می‌باشد (بر اساس پاسخنامه کانون وکلای دادگستری) اما با لحاظ ابهام پرسش که مشخص نیست وکیل برای فروش ملک، به نام موکل اقدام کرده یا به نام خود، می‌توان روی گزینه‌های دیگر هم توجه داشت. اگر وکیل به نام موکل (صاحب ملک) اما بدون اجازه وی به جای اقدام به اجاره، اقدام به فروش ملک کرده و ثمن را به موکل تحویل داده است، صرفاً معامله فضولی واقع شده و اقدام فاقد جنبه مجرمانه است و فقط موجب مسئولیت مدنی خواهد شد. در معامله فضولی شخص فضول باید معامله را به نام مالک اصلی انجام دهند تا قابل تنفیذ باشد و گرنه هرگاه به نام خودش انجام دهد، دیگر نام آن معامله، معامله فضولی نبوده و از اساس باطل خواهد بود

و این مورد می‌تواند انتقال مال غیر هم باشد. (ر.ک به دکتر حسین میر محمد صادقی، کتاب جرایم علیه اموال و مالکیت؛ چاپ ۳۵، نشر میزان، ۱۳۹۲، ص ۱۳۶).

۱۰. **گزینه ۳ صحیح است.** با لحاظ به اینکه وضعیت انتقال گیرنده (ج) در پرسش معلوم نیست و نحوه طرح پرسش حاکی از این است که ج از مالک نبودن انتقال دهنده (الف) آگاه نیست؛ بنابراین در این فرض دو رفتار مجرمانه توسط الف واقع شده است؛ جرم محقق شده نسبت به ب (مالک)؛ جرم انتقال مال غیر در حکم کلاهبرداری است و جرم محقق شده نسبت به ج (انتقال گیرنده ی ناآگاهی که ثمن را با اعتماد به اینکه الف مالک است به او پرداخت کرده) کلاهبرداری می‌باشد.

۱۱. **گزینه ۴ صحیح می‌باشد.** ر.ک به ماده ۱ قانون مجازات راجع به انتقال مال غیر مصوب ۱۳۰۸.

۱۲. **گزینه ۴ صحیح می‌باشد.** ر.ک به ماده ۱ قانون مجازات راجع به انتقال مال غیر مصوب ۱۳۰۸.

۱۳. **گزینه ۳ صحیح است.** ر.ک به فراز آخر ماده ۱ قانون مجازات راجع به انتقال مال غیر مصوب ۱۳۰۸؛ «... اگر مالک از وقوع معامله مطلع شده و تا یک ماه پس از حصول اطلاع اظهاریه برای ابلاغ به انتقال گیرنده و مطلع کردن او از مالکیت خود به اداره ثبت اسناد یا دفتر بدایت یا صلحیه یا یکی از دوائر دیگر دولتی تسلیم ننماید؛ معاون جرم محسوب خواهد شد.»

۱۴. **گزینه ۱ صحیح است.** ر.ک به ماده ۱ قانون مجازات راجع به انتقال مال غیر مصوب ۱۳۰۸ و ماده ۲ قانون مبارزه با پولشویی اصلاحی ۱۳۹۷ در تبدیل هر نوع از عواید حاصل از جرم اعم از مستقیم و غیر مستقیم و انتقال آن به دیگران با علم به منشاء مجرمانه آن. «ماده ۲ - پولشویی عبارت است از: الف - تحصیل، تملک، نگهداری یا استفاده از عواید حاصل از ارتکاب جرایم با علم به منشاء مجرمانه آن. ب - تبدیل، مبادله یا انتقال عوایدی به منظور پنهان یا کتمان کردن منشاء مجرمانه آن با علم به اینکه به طور مستقیم یا غیرمستقیم از ارتکاب جرم به دست آمده یا کمک به مرتکب جرم منشاء به نحوی که وی مشمول آثار و تبعات قانونی ارتکاب آن جرم نشود. پ - پنهان یا کتمان کردن منشاء، منبع، محل، نقل و انتقال، جابه جایی یا مالکیت عوایدی که به طور مستقیم یا غیرمستقیم در نتیجه جرم تحصیل شده باشد.»

۱۵. **گزینه ۲ صحیح است.** ر.ک به ماده ۷ قانون کاهش مجازات حبس تعزیری مصوب ۱۳۹۹؛ «یک تبصره به شرح زیر به ماده (۴۷) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ الحاق می‌شود: تبصره - در جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی کشور در صورت همکاری مؤثر مرتکب در کشف جرم و

شناسایی سایر متهمان، تعلیق بخشی از مجازات بلامانع است. همچنین تعلیق مجازات جرایم علیه عفت عمومی (به جز جرایم موضوع مواد (۶۳۹) و (۶۴۰) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده مصوب ۱۳۷۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی) و کلاهبرداری و کلیه جرایم در حکم کلاهبرداری و جرایمی که مجازات کلاهبرداری درباره آنها مقرر شده یا طبق قانون کلاهبرداری محسوب می‌شود و شروع به جرایم مقرر در این تبصره، بلامانع است. رعایت ماده (۴۶) این قانون در خصوص این تبصره الزامی است.»

۱۶. گزینه ۳ صحیح است. ر.ک به ماده ۱۱ قانون کاهش مجازات حبس تعزیری مصوب ۱۳۹۹: «ماده (۱۰۴) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می‌شود: ماده ۱۰۴- علاوه بر جرایم تعزیری مندرج در کتاب دیات و فصل حدّ قذف این قانون و جرایمی که به موجب قوانین خاص قابل گذشت می‌باشند،... جرایم انتقال مال غیر و کلاهبرداری موضوع ماده (۱) قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام، به شرطی که مبلغ آن از نصاب مقرر در ماده (۳۶) این قانون بیشتر نباشد و نیز کلیه جرایم در حکم کلاهبرداری و جرایمی که مجازات کلاهبرداری درباره آنها مقرر شده یا طبق قانون کلاهبرداری محسوب می‌شود در صورت داشتن بزه دیده... قابل گذشت است.»

۱۷. گزینه ۱ صحیح است. ر.ک به ماده ۱۱ قانون کاهش مجازات حبس تعزیری مصوب ۱۳۹۹: «ماده (۱۰۴) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می‌شود: ماده ۱۰۴- علاوه بر جرایم تعزیری مندرج در کتاب دیات و فصل حدّ قذف این قانون و جرایمی که به موجب قوانین خاص قابل گذشت می‌باشند،... جرایم انتقال مال غیر و کلاهبرداری موضوع ماده (۱) قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام، به شرطی که مبلغ آن از نصاب مقرر در ماده (۳۶) این قانون بیشتر نباشد و نیز کلیه جرایم در حکم کلاهبرداری و جرایمی که مجازات کلاهبرداری درباره آنها مقرر شده یا طبق قانون کلاهبرداری محسوب می‌شود در صورت داشتن بزه دیده... قابل گذشت است. تبصره- حداقل و حداکثر مجازات‌های حبس تعزیری درجه چهار تا هشت مقرر در قانون برای جرایم قابل گذشت به نصف تقلیل می‌یابد.» بنابراین اگر جرم انتقال مال غیر با موضوع کمتر از یک میلیارد ریال واقع شده است، قابل گذشت محسوب شده و با شکایت شاکی خصوصی قابل رسیدگی است. در این فرض مشمول تبصره الحاقی ۱۳۹۹ به ماده ۱۰۴ ق.م.ا می‌گردد و مجازات حبس در آن (که با لحاظ ماده ۱ ق.ت.م.ا.ا.ک) باید تعیین گردد به جای یک تا هفت سال، با نصف شدن حداقل و حداکثر، به شش ماه تا سه سال و شش ماه تقلیل می‌یابد.

قانون مجازات اشخاصی که مال غیر را به عوض مال خود معرفی می‌نمایند؛

مصوب ۱۳۰۸/۲/۳۱

پرسش‌ها

۱۸. هرگاه شخصی در مقام کفالت از دیگری؛ مال غیر را مال متعلق به خود معرفی نموده و نسبت به آن اقدام به انجام عملیات کفالت نماید، عمل مرتکب؛

- ۱) مشمول مجازات کلاهبرداری است و محکوم به جبران خسارت صاحب مال نیز خواهد بود.
- ۲) مشمول عنوان خیانت در امانت و جبران خسارت به صاحب مال و دائن خواهد بود.
- ۳) فاقد وصف کیفری بوده و صرفاً از لحاظ جبران خسارت مشمول احکام مرتبط با بحث مسئولیت مدنی می‌باشد.

۴) عمل وی دارای عنوان مجرمانه و مجازات مستقل و خاصی در قوانین است.

۱۹. امین که به حسین بدهکار است بدون اطلاع مادرش، اتومبیل متعلق به مادر را به عنوان مال خود معرفی کرده و برای تضمین دین خود آن را به حسین می‌دهد، اقدام امین در صورت احراز اینکه مال متعلق به وی نبوده مستوجب چه میزان مجازات است؟

- ۱) مجازاتی ندارد و صرفاً موجب مسئولیت مدنی است.
- ۲) مجازات معامله معارض.
- ۳) مجازات انتقال مال غیر.
- ۴) مجازات کلاهبرداری

۱۸. گزینه ۱ صحیح است. ر.ک به مواد ۱ و ۲ قانون مجازات اشخاصی که مال غیر را به عوض مال خود معرفی می‌نمایند مصوب ۱۳۰۸؛ «ماده ۱ - هر گاه محکوم‌علیه یا مدیون یا کفیلی مال غیر را مال خود معرفی نماید و همچنین اگر مدعی‌علیه برای تأمین مدعی‌به مال متعلق به غیر را مال خود معرفی کند و برای وصول حق محکوم‌له یا دائن و یا تأمین مدعی‌به عملیاتی نسبت به آن مال بشود؛ محکوم‌له یا دائن و یا طرفی که مدعی‌به او تأمین شده مسئول خسارات وارده بر صاحب مال نخواهد بود و صاحب مال می‌تواند برای جبران خسارات خود به کسی که مال او را مال خود معرفی کرده است مراجعه کند.» «ماده ۲ - محکوم‌علیه یا مدیون یا ضامن یا کفیلی که بدون مجوز قانونی و با علم به اینکه مال متعلق به او نیست مال غیر را مال خود معرفی کرده و عملیاتی نسبت به آن مال شده باشد، مطابق قسمت اخیر ماده ۲۳۸ قانون مجازات عمومی (مجازات کلاهبرداری) مجازات خواهد شد.»

۱۹. گزینه ۴ صحیح است. ر.ک به ماده ۲ قانون مجازات اشخاصی که مال غیر را به عوض مال خود معرفی می‌نمایند مصوب ۱۳۰۸

مقررات کیفری از قانون تصدیق انحصار وراثت؛

مصوب ۱۳۰۹/۷/۱۴

پرسش‌ها

۲۰. کسی با علم به وجود وراثتی غیر از خود، تحصیل تصدیق بر خلاف حقیقت کرده است؛
(کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی ۱۳۸۸)

- (۱) خائن در امانت است. (۲) مرتکب جرمی نشده است.
(۳) کلاهبردار محسوب می‌شود. (۴) مرتکب جعل و تزویر شده است.

۲۱. تحصیل گواهی انحصار وراثتی که علاوه بر نام کلیه ورثه نام شخص دیگری غیر از وراث
نیز در آن ذکر شده باشد؛
(وکالت ۱۳۸۷)

- (۱) در حکم خیانت در امانت است. (۲) اخذ گواهی خلاف واقع است.
(۳) فاقد وصف کیفری است. (۴) در حکم کلاهبرداری است.

۲۲. شخص الف با وجود آنکه می‌داند مورث وی دارای وراث دیگری نیز می‌باشد بدون اینکه
نامی از بقیه وراث ببرد موفق به اخذ گواهی انحصار ورثه می‌گردد، عمل وی؛
(وکالت گیلان ۱۳۹۰)

- (۱) جعل محسوب می‌شود. (۲) خیانت در امانت است.
(۳) کلاهبرداری محسوب می‌شود. (۴) کلاهبرداری و جعل محسوب می‌شود.

۲۳. اگر متصرف مال متعلق به شخص مجهول الوارث در مهلت قانونی آن مال را به دولت
تسلیم نکند رفتار وی مستوجب چه مجازاتی است؟

- (۱) مجازات خیانت در امانت. (۲) مجازات کلاهبرداری.
(۳) هیچ مجازاتی. (۴) مجازات تصرف غیرقانونی در اموال.

۲۴. کدام مورد قابل تعلیق اجرای مجازات است؟

- (۱) تحصیل تصدیق انحصار وراثت با علم به وجود ورثه دیگر.
(۲) معاونت در قتل عمد.
(۳) پولشویی با مبلغ بیش از صد میلیون ریال.
(۴) اسیدپاشی.

۲۰. گزینه ۳ صحیح است. ر.ک به ماده ۹ قانون تصدیق انحصار وراثت مصوب ۱۳۰۹؛ «هر کس با علم به عدم وراثت خود یا با علم به وجود وراثی غیر از خود، تصدیق انحصار وراثت تحصیل نماید، کلاهبردار محسوب و علاوه بر ادای خسارت، به مجازاتی که برای این جرم در نظر گرفته شده است، محکوم می‌گردد.»

۲۱. گزینه ۴ صحیح است. ر.ک به ماده ۹ قانون تصدیق انحصار وراثت مصوب ۱۳۰۹

۲۲. گزینه ۳ صحیح است. ر.ک به ماده ۹ قانون تصدیق انحصار وراثت مصوب ۱۳۰۹

۲۳. گزینه ۱ صحیح است. ر.ک به ماده ۱۱ قانون تصدیق انحصار وراثت مصوب ۱۳۰۹؛ «هر گاه متصرفین مال متعلق به اشخاص مجهول‌الوارث و یا مدیونین به اشخاص مزبور بعد از انقضاء مدتی که به موجب ماده ۶ این قانون مقرر است، مال و یا دین و یا منافع حاصله از آن را مطابق تبصره ماده مذکور به دولت تسلیم و یا تأدیه نمایند به مجازاتی که به موجب قوانین جزایی برای خیانت در امانت مقرر است، محکوم خواهند شد. در صورتی که متصرف یا مدیون شرکت باشد مدیر شرکت و یا شعبه آن که متصرف و یا مدیون است مسئول اجرای مقررات تبصره ماده ۶ بوده و در صورت تخلف به مجازات مذکور فوق محکوم خواهد شد.»

۲۴. گزینه ۱ صحیح است. ر.ک به ماده ۷ قانون کاهش مجازات حبس تعزیری مصوب ۱۳۹۹؛ «یک تبصره به شرح زیر به ماده (۴۷) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ الحاق می‌شود: تبصره- در جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی کشور در صورت همکاری مؤثر مرتکب در کشف جرم و شناسایی سایر متهمان، تعلیق بخشی از مجازات بلامانع است. همچنین تعلیق مجازات جرایم علیه عفت عمومی (به جز جرایم موضوع مواد (۶۳۹) و (۶۴۰) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده مصوب ۱۳۷۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی) و کلاهبرداری و کلیه جرایم در حکم کلاهبرداری و جرایمی که مجازات کلاهبرداری درباره آنها مقرر شده یا طبق قانون کلاهبرداری محسوب می‌شود و شروع به جرایم مقرر در این تبصره، بلامانع است. رعایت ماده (۴۶) این قانون در خصوص این تبصره الزامی است.»

مقررات کیفری از قانون ثبت اسناد و املاک؛

مصوب ۱۳۱۰/۱۲/۲۶

پرسش‌ها

۲۵. اقدام مردی که در سند رسمی ازدواج (عقدنامه) شش دانگ خانه ی خود را مهریه‌ی زنش قرار می‌دهد و سپس آن را با سند رسمی با دیگری معامله می‌کند، چه جرمی است؟ (قضاوت ۱۳۸۰)

- (۱) کلاهبرداری. (۲) معامله معارض.
(۳) انتقال مال غیر. (۴) فریب در ازدواج.

۲۶. کدام مورد از موارد ذیل عنوان معامله معارض دارد؟ (قضاوت ۱۳۸۲)

- (۱) کسی که مال خود را با سند رسمی یا عادی به دیگری واگذار می‌نماید.
(۲) کسی که متعاقب واگذاری حقی نسبت به مال خود به دیگری با سند رسمی یا عادی معامله ای با سند معارض انجام می‌دهد.
(۳) کسی که با سند رسمی یا عادی مال دیگری را انتقال می‌دهد.
(۴) کسی که مال دیگری به وی منتقل می‌شود.

۲۷. شخصی که به یک نفر وکالت داده تا اتومبیل او را بفروشد و وکیل هم اتومبیل را فروخته و موکل با وجود اقدام وکیل اتومبیل را با سند رسمی به دیگری فروخته است. اقدام وی، با کدام مورد از موارد زیر منطبق است؟ (کارآموزی وکالت ۱۳۸۹)

- (۱) جرم نیست و ماهیت حقوقی دارد. (۲) کلاهبرداری است.
(۳) انتقال مال غیر است. (۴) معامله معارض است.

۲۸. اگر کارمند اداره ثبت اسناد صرفاً با توسل به وسایل متقلبانه ثبت سندی را از اعتبار و استفاده بیندازد، عمل وی؛ (وکالت گیلان ۱۳۹۰)

- (۱) اختلاس و جعل در اسناد رسمی است.
(۲) جعل در اسناد رسمی محسوب می‌شود.
(۳) کلاهبرداری و جعل در اسناد رسمی است.
(۴) تبانی برای بردن مال غیر و تخلف انتظامی است.

۲۹. الف به موجب سند عادی، منافع ملک ثبت شده را برای مدت دو سال به دیگری تملیک کرده و متعاقباً طی سند رسمی، منافع همان ملک را در همان مدت به شخص ثالثی واگذار و وجوهی را از او دریافت کرده است. کدام مورد در خصوص وصف قانونی عمل وی، صحیح است؟
(وکالت گیلان ۱۳۹۰)

- (۱) وصف کیفری ندارد. (۲) انتقال مال غیر.
(۳) معامله معارض. (۴) تحصیل مال از طریق نامشروع.

۳۰. اگر کسی به موجب سندی نسبت به عین یا منفعت مالی حقی به شخصی بدهد و بعد نسبت به همان مال معامله یا تعهدی معارض با حق مزبور نماید؛ (دکتری نیمه متمرکز داخل ۱۳۹۲)

- (۱) فقط در صورتی که هر دو معامله با سند رسمی باشد، به مجازات جرم انجام معامله معارض محکوم می‌شود.
(۲) فقط در صورتی که معامله ی دوم با سند رسمی باشد، به مجازات جرم انجام معامله معارض محکوم می‌شود.
(۳) فقط در صورتی که معامله اول با سند رسمی باشد، به مجازات جرم انجام معامله معارض محکوم می‌شود.
(۴) فقط در صورتی که مال مورد معامله غیرمنقول باشد، به مجازات جرم انجام معامله معارض محکوم می‌شود.

۳۱. اگر کسی منزل خود را به شخصی اجاره دهد و سپس نسبت به همان منزل، قرارداد اجاره با شخص دیگری تنظیم کند، عمل او چه مجازاتی خواهد داشت؟ (دکتری نیمه متمرکز داخل ۱۳۹۳)

- (۱) اگر هر دو قرارداد یا قرارداد دوم با سند رسمی باشد، به مجازات انجام معامله معارض محکوم خواهد شد.
(۲) اگر هر دو قرارداد یا قرارداد اول با سند رسمی باشد، به مجازات جعل معنوی محکوم خواهد شد.
(۳) اگر هر دو قرارداد یا قرارداد دوم با سند رسمی باشد، به مجازات کلاهبرداری محکوم خواهد شد.
(۴) اگر هر دو قرارداد یا قرارداد دوم با سند رسمی باشد، به مجازات انتقال مال غیر محکوم خواهد شد.

۳۲. عدم اعتراض متولی یا نماینده وقف نسبت به تقاضای ثبت ملک اگر همراه با تبانی با متقاضی ثبت باشد؛
(سردفتری اسناد رسمی ۱۳۹۷)

- (۱) به مجازات خیانت در امانت محکوم می‌شود.
- (۲) معاونت در خیانت در امانت است.
- (۳) موجب حبس از شش ماه تا دو سال است.
- (۴) مجازات تبانی برای بردن مال غیر را دارد.

۳۳. در جرم انجام معامله معارض ماده ۱۱۷ قانون ثبت کدام گزینه صحیح تر است؟
(سردفتری اسناد رسمی ۱۳۹۷)

- (۱) معامله اول با سند رسمی، معامله دوم با سند عادی باشد.
- (۲) معامله اول با سند رسمی یا عادی، معامله دوم با سند رسمی باشد.
- (۳) مورد معامله عین باشد یا منفعت، منقول باشد یا غیر منقول تفاوتی در تحقق جرم ندارد.
- (۴) گزینه ۲ و ۳.

۳۴. «الف» ملکش را با سند عادی به دیگری می‌فروشد و پس از مدتی تقاضای ثبت همان ملک را به نام خود می‌کند. «الف» مشمول کدام مورد است؟
(کارشناسی ارشد ۱۳۹۷)

- (۱) انتقال مال غیر
- (۲) معامله معارض است.
- (۳) شروع به معامله معارض است.
- (۴) کلاهبردار محسوب می‌شود.

۳۵. اگر مستأجر ملکی به عنوان مالک، تقاضای ثبت ملک را بکند، عملش مستوجب چه مجازاتی است؟
(قضاوت ۱۳۹۷)

- (۱) خیانت در امانت
- (۲) کلاهبرداری
- (۳) تصرف عدوانی
- (۴) جعل در اسناد ثبتی

۳۶. هرگاه دفتردار دفترخانه اسناد رسمی، قسمتی از دفاتر ثبت را آتش بزند، رفتار وی، مصادیق چه جرمی است؟
(وکالت ۱۳۹۷)

- (۱) در حکم جعل در اسناد رسمی
- (۲) تخریب
- (۳) خیانت در امانت
- (۴) احراق

۳۷. «سینا» نسبت به ملکی که در تصرف دیگری بوده است، خود را متصرف قلمداد کرده و تقاضای ثبت می‌کند. عمل او مشمول چه حکمی است؟ (کارشناسی ارشد ۱۳۹۹)

- (۱) جعل و تزویر در اسناد رسمی (۲) شروع به انتقال مال غیر
(۳) کلاهبرداری (۴) شروع به کلاهبرداری

پاسخ‌ها

۲۵. گزینه ۲ صحیح است. ر.ک به ماده ۱۱۷ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰؛ «هر کس به موجب سند رسمی نسبت به عین یا منفعت مالی (اعم از منقول یا غیر منقول) حقی به شخص یا اشخاص داده و بعد نسبت به همان عین یا منفعت به موجب سند رسمی دیگری معامله یا تعهدی معارض با حق مزبور بنماید به حبس از سه ماه تا ده سال محکوم خواهد شد.»

۲۶. گزینه ۲ صحیح است. ر.ک به ماده ۱۱۷ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰.

۲۷. گزینه ۴ صحیح است. ر.ک به ماده ۱۱۷ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰.

۲۸. گزینه ۲ صحیح است. ر.ک به ماده ۱۰۰ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰؛ «هر یک از مستخدمین و اجزاء ثبت اسناد و املاک و صاحبان دفاتر رسمی عامداً یکی از جرم‌های ذیل را مرتکب شود جاعل در اسناد رسمی محسوب و به مجازاتی که برای جعل و تزویر اسناد رسمی مقرر است محکوم خواهد شد. اولاً - اسناد مجعوله یا مزوره را ثبت کند. ثانیاً - سندی را بدون حضور اشخاصی که مطابق قانون باید حضور داشته باشند ثبت نماید. ثالثاً - سندی را به اسم کسانی که آن معامله را نکرده‌اند، ثبت کند. رابعاً - تاریخ سند یا ثبت سندی را مقدم یا مؤخر در دفتر ثبت کند. خامساً - تمام یا قسمتی از دفاتر ثبت را معدوم یا مکتوم کند یا ورقی از آن دفاتر را بکشد یا به وسایل متقلبانه دیگر ثبت سندی را از اعتبار و استفاده بیندازد. سادساً - اسناد انتقالی را با علم به عدم مالکیت انتقال دهنده ثبت کند. سابعاً - سندی را که به طور وضوح سندیت نداشته و یا از سندیت افتاده ثبت کند.»

۲۹. گزینه ۲ صحیح است. ر.ک به ماده ۱۱۷ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰ و لحاظ رای وحدت رویه شماره ۴۳ مورخ ۱۳۵۱/۸/۱۰؛ «نظر به این که شرط تحقق بزه مشمول ماده ۱۱۷ قانون ثبت اسناد و املاک قابلیت تعارض دو معامله یا تعهد نسبت به یک مال می‌باشد و در نقاطی که ثبت رسمی اسناد مربوط به عقود و معاملات اموال غیرمنقول به موجب بند اول ماده ۴۷ قانون مزبور اجباری باشد سند عادی راجع به معامله آن اموال طبق ماده ۴۸ همان قانون در هیچ یک از ادارات و محاکم پذیرفته نشده و قابلیت تعارض با سند رسمی را نخواهد داشت بنابراین چنانچه کسی در این قبیل نقاط با وجود اجباری بودن ثبت رسمی اسناد قبلاً معامله ای نسبت به مال غیرمنقول بوسیله سند عادی انجام دهد و سپس به موجب سند رسمی معامله ای با معامله اول در مورد همان مال واقع سازد عمل او از مصادیق ماده ۱۱۷ قانون ثبت اسناد نخواهد بود بلکه ممکن است بر فرض احراز سوء نیت با ماده کیفری دیگری قابل انطباق باشد.» ماده ۴۷ قانون ثبت؛ «در نقاطی که اداره ثبت

اسناد و املاک و دفاتر اسناد رسمی موجود بوده و وزارت عدلیه مقتضی بداند ثبت اسناد ذیل اجباری است: ۱- کلیه عقود و معاملات راجعه به عین یا منافع اموال غیر منقوله که در دفتر املاک ثبت نشده. ۲- صلحنامه و هبه‌نامه و شرکت‌نامه.»

۳۰. **گزینه ۲ صحیح است.** ر.ک به ماده ۱۱۷ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰.

۳۱. **گزینه ۱ صحیح است.** ر.ک به ماده ۱۱۷ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰. با لحاظ ماده ۱۱۷ ق.ث جهت تحقق جرم معامله معارض، اقدام به معامله لزوماً نسبت به عین اموال نیست بلکه اقدام به معامله نسبت به منافع مال غیرمنقول و منقول می‌تواند مشمول جرم معامله معارض باشد و بنابراین فرض مسأله در اجاره ملک از این جهت حائز توجه است. اما باید توجه داشت که به موجب رأی وحدت رویه شماره ۴۳ مورخ ۱۳۵۱/۸/۱۰ هیأت عمومی دیوانعالی کشور هرگونه معامله و انجام عقود نسبت به اموال غیرمنقول با لحاظ بند اول ماده ۴۷ ق.ث باید با سند رسمی صورت گیرد و به موجب این رأی وحدت رویه اگر معامله اول نسبت به مال غیرمنقول (اعم از اینکه نسبت به عین آن باشد یا منافع آن) با سند عادی صورت گیرد و سپس معامله بعدی با سند رسمی باشد، عمل از مصادیق ماده ۱۱۷ ق.ث (معامله معارض) نخواهد بود. علی‌رغم این قاعده‌سازی چون در این پرسش سایر گزینه‌ها در خدمت رأی وحدت رویه نیستند، چاره‌ای جز انتخاب گزینه اول باقی نیست. اگر هر دو قرارداد رسمی باشند قطعاً موضوع جرم معامله معارض است و به دلیل اینکه گزینه‌های دوم، سوم، چهارم در فراز اول خود این فرض (یعنی رسمی بودن هر دو قرارداد) را نوشته‌اند و موضوع جرم را از معامله معارض خارج دانسته‌اند، پس قطعاً صحیح نیستند.

۳۲. **گزینه ۱ صحیح می‌باشد.** ر.ک به ماده ۲۸ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰؛ «هرگاه نسبت به این قبیل املاک به عنوان مالکیت تقاضای ثبت شده و متولی یا نماینده اوقافی که به موجب نظام نامه مکلف به دادن عرض حال اعتراض و تعقیب دعوی و حفظ حقوق وقف یا حبس یا ثلث باقی است در اثر تبانی به تکلیف خود عمل ننماید به مجازات خیانت در امانت محکوم خواهد شد. در مواردی که تقاضای ثبت ملک دیگری بدون ذکر حقوق ارتفاقی املاک وقف و حبس و ثلث باقی شده است، هرگاه اشخاص مذکور در فوق در اثر تبانی به تکلیف خود عمل ننمایند به مجازات خائنین در امانت محکوم می‌شوند.»

۳۳. **گزینه ۲ صحیح می‌باشد.** ر.ک به ماده ۱۱۷ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰. در مورد نادرستی گزینه سوم که متعاقباً موجب عدم انتخاب گزینه چهارم نیز می‌شود این توضیح لازم است که با لحاظ رأی وحدت رویه شماره ۴۳ مورخ ۱۳۵۱/۸/۱۰ هیأت عمومی دیوانعالی کشور

جهت تحقق جرم معامله معارض نسبت به اموال غیرمنقول، باید معامله اول نیز مانند معامله دوم با سند رسمی باشد و اگر صرفاً معامله دوم با سند رسمی باشد و معامله اول با سند عادی انجام گیرد رفتار ارتكابی مشمول جرم معامله معارض نخواهد بود. بنابراین جمع گزینه دوم با گزینه سوم که صراحتاً به مال غیرمنقول اشاره دارد، به طور مطلق نمی‌تواند صحیح باشد.

۳۴. گزینه ۴ صحیح می‌باشد. ر.ک به ماده ۱۰۵ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰. «جز در مورد مذکور در ماده ۳۳ (راجع به بیع شرط و امثال آن) هر کس تقاضای ثبت ملکی را بنماید که قبلاً به دیگری انتقال داده یا با علم به اینکه به نحوی از انحاء قانونی سلب مالکیت از او شده است، تقاضای ثبت نماید، کلاهبردار محسوب می‌شود و هم‌چنین است اگر در موقع تقاضا مالک بوده ولی در موقع ثبت ملک در دفتر ثبت املاک، مالک نبوده و مع هذا سند مالکیت بگیرد یا سند مالکیت نگرفته ولی پس از اخطار اداره ثبت حاضر برای تصدیق حق طرف نباشد.»

۳۵. گزینه ۲ صحیح می‌باشد. ر.ک به ماده ۱۰۷ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰؛ «هر کس به عنوان اجاره یا عمری یا رقبی یا سکنی و یا مباشرت و به طور کلی هر کس نسبت به ملکی امین محسوب بوده و به عنوان مالکیت تقاضای ثبت آن را بکند به مجازات کلاهبرداری محکوم خواهد شد.»

۳۶. گزینه ۱ صحیح می‌باشد. ر.ک به ماده ۱۰۰ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰؛ «هر یک از مستخدمین و اجرای ثبت اسناد و املاک و صاحبان دفاتر رسمی عامداً یکی از جرم‌های ذیل را مرتکب شود جاعل در اسناد رسمی محسوب و به مجازاتی که برای جعل و تزویر اسناد رسمی مقرر است، محکوم خواهد شد:

اولاً - اسناد مجعوله یا مزوره را ثبت کند. ثانیاً - سندی را بدون حضور اشخاصی که مطابق قانون باید حضور داشته باشد ثبت نماید. ثالثاً - سندی را به اسم کسانی که آن معامله را نکرده اند ثبت کند. رابعاً - تاریخ سند یا ثبت سندی را مقدم یا مؤخر در دفتر ثبت کند. خامساً - تمام یا قسمتی از دفاتر ثبت را معدوم یا مکتوم کند یا ورقی از آن دفاتر را بکشد یا به وسایل متقلبانه دیگر ثبت سندی را از اعتبار و استفاده بیندازد. سادساً - اسناد انتقالی را با علم به عدم مالکیت انتقال دهنده ثبت کند. سابقاً - سندی را که به طور وضوح سندیت نداشته و یا از سندیت افتاده، ثبت کند.»

۳۷. گزینه ۳ صحیح می‌باشد. ر.ک به ماده ۱۰۹ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰؛ «هر کس نسبت به ملکی که در تصرف دیگری بوده خود را متصرف قلمداد کرده و تقاضای ثبت کند کلاهبردار محسوب می‌شود.»

مقررات کیفری از قانون تجارت؛

مصوب ۱۳۱۱/۲/۱۳

و لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت؛

مصوب ۱۳۴۷/۱۲/۲۴

پرسش‌ها

۳۸. فردی با دستکاری در دفاتر تجاری خود اعلام ورشکستگی می‌کند و از پرداخت مطالبات خود فرار می‌کند، رفتار او؛
(دکتری اعزام به خارج ۱۳۷۷)

۱) تعدد جرم است و به مجازات کلاهبرداری و ورشکستگی به تقصیر محکوم می‌شود.

۲) کلاهبرداری است.

۳) ورشکستگی به تقصیر است.

۴) ورشکستگی به تقلب است.

۳۹. چنانچه مدیر شرکتی به استناد صورت‌داری مزور، منافع موهومی را بین شرکای شرکت تقسیم کند، عمل مرتکب؛
(کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی ۱۳۸۸)

۱) خیانت در امانت است.

۲) سوءاستفاده از عنوان محسوب می‌شود.

۳) کلاهبرداری است.

۴) انتقال مال غیر است.

۴۰. «الف» از سوی دادگاه، برای رسیدگی به امور تاجر ورشکسته و تسویه حساب طلبکاران، به عنوان مدیر تصفیه تعیین شده است. وی پس از برآورد تعداد و مبلغ طلب بستانکاران و صورت‌داری تاجر، در حین تصدی به امور تاجر ورشکسته، بعضی از اموال تاجر را به بهای اندک به خویشاوندان خود می‌فروشد و با پول آن، طلب بعضی طلبکاران را می‌دهد. «الف»، مشمول چه مجازاتی است؟
(دکتری ۱۳۹۷)

۱) خیانت در امانت

۲) پولشویی

۳) تبانی برای بردن مال غیر

۴) کلاهبرداری

پاسخ‌ها

۳۸. گزینه ۴ صحیح است. ر.ک به ماده ۴۵۹ قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱؛ «هر تاجر ورشکسته که دفاتر خود را مفقود نموده یا قسمتی از دارایی خود را مخفی کرده و یا به طریق مواضعه و معاملات صوری از میان برده و همچنین هر تاجر ورشکسته که خود را به وسیله اسناد و یا به وسیله صورت دارایی و قروض به طور تقلب به میزانی که در حقیقت مدیون نمی‌باشد مدیون قلمداد نموده است ورشکسته به تقلب اعلام و مطابق قانون جزا مجازات می‌شود.»

۳۹. گزینه ۳ صحیح است. ر.ک به ماده ۱۱۵ قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱؛ «اشخاص ذیل کلاهبردار محسوب می‌شوند: الف) موسسین و مدیرانی که برخلاف واقع پرداخت تمام سهم‌الشرکه نقدی و تقویم و تسلیم سهم‌الشرکه غیر نقدی را در اوراق و اسنادی که باید برای ثبت شرکت بدهند اظهار کرده باشند.

ب) کسانی که به وسیله متقلبانه سهم‌الشرکه غیر نقدی را بیش از قیمت واقعی آن تقویم کرده باشند. ج) مدیرانی که با نبودن صورت دارایی یا با استناد صورت دارایی مزور منافع موهومی را بین شرکاء تقسیم کنند.»

۴۰. گزینه ۱ صحیح است. ر.ک به ماده ۵۵۵ قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱؛ «اگر مدیر تصفیه در حین تصدی به امور تاجر ورشکسته وجهی را حیف و میل کرده باشد، به مجازات خیانت در امانت محکوم خواهد شد.»

مقررات کیفری از قانون تعیین حدود آبهای ساحلی و منطقه نظارت دولت در دریاها؛

مصوب ۱۳۱۳/۴/۲۴ با اصلاحات ۱۳۳۸/۱/۲۲

پرسش‌ها

۴۱. در یک کشتی جنگی متعلق به کشور عربستان در آبهای ساحلی ایران قتلی واقع شده است توسط یک افغانستانی بر یک تبعه از سودان، کشور دارای صلاحیت رسیدگی را تعیین کنید.
(۱) عربستان.	(۲) ایران.
(۳) افغانستان.	(۴) سودان.

پاسخ‌ها

۴۱. گزینه ۱ صحیح است. ر.ک به ماده ۸ قانون تعیین حدود آبهای ساحلی و منطقه نظارت دولت در دریاها مصوب ۱۳۱۳ با آخرین اصلاحات؛ «رسیدگی و تعقیب جنحه و جنایاتی که در کشتیهای جنگی خارجی واقع می‌شود از صلاحیت مقامات ایرانی خارج است - حکم اعدام اشخاص که به وسیله مقامات خارجی صادر شده باشد نمی‌تواند در آبهای ساحلی منطقه نظارت بحری ایران به موقع اجرا گذاشته شود.» بنابراین با لحاظ مقرر فوق جرایم واقع شده در کشتی‌های جنگی در صلاحیت کشور صاحب پرچم آن می‌باشند.